

נספח 2

מדינת ישראל
משרד המשפטים

לשכת המשנה ליועץ המשפטי
(משפט אזרחי)

ירושלים: ל' תשרי תשס"ז
22 אוקטובר 2006
סימוכין: 2006-0067-2168

אל:

מחלקת סכסוכי עבודה, פרקליטות המדינה
נציבת שוויון לאנשים עם מוגבלות
נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלות
ממונה (ייעוץ וחקיקה)
מחלקת בג"צים, פרקליטות המדינה
המחלקה האזרחית, פרקליטות המדינה
מתמחה, מחלקת בג"צים
מתמחה, מחלקת סכסוכי עבודה
מתמחה, ייעוץ וחקיקה

הנדון: סמכויות נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלות בפני הערכאות

רצ"ב סיכום הדיון בענין שבנדון, אשר הוצא על דעתו של היועץ המשפטי לממשלה.

מברכה,
שרית זנה

משנה ליועץ המשפטי לממשלה

מדינת ישראל
משרד המשפטים

הנדון: סמכויות נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלות בפני הערכאות
פרוטוקול של עיקרי הדברים שנאמרו בדיון שהתקיים ביום ט"ו בתמוז תשס"ו, 11.7.06

משתתפים:

גב' שרית דנה, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)
מחלקת סכסוכי עבודה, פרקליטות המדינה
נציבת שוויון לאנשים עם מוגבלות
נציבות השוויון לאנשים עם מוגבלות
ממונה (ייעוץ וחקיקה)
מחלקת בג"צים, פרקליטות המדינה
המחלקה האזרחית, פרקליטות המדינה
מתמחה, מחלקת בג"צים
מתמחה, מחלקת סכסוכי עבודה
מתמחה, ייעוץ וחקיקה

הישיבה התקיימה בהמשך לדיון קודם בנושא אצל היועץ המשפטי לממשלה, במטרה למצות את ליבונן של סוגיות שונות שהתעוררו בו. השאלה המרכזית המחייבת בחינה היא מה מעמדה של נציבות אנשים עם מוגבלות בפני ערכאות ומהן הסמכויות המוקנות לה בדיון בנוגע להליכים משפטיים, בהתייחס לעובדה שהנציבות הינה יחידה בתוך משרד המשפטים ולא הוגדרה בחוק כתאגיד. שאלה נוספת הינה מה מעמדה של הנציבות במסגרת הליכים לפי סעיף 12 לחוק שוויון לאנשים עם מוגבלות.

סיכום

נציבות אנשים עם מוגבלות הוקמה בחוק שוויון אנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1988 (להלן-החוק) כיחידה פנים ממשלתית ולא כתאגיד בעל אישיות משפטית נפרדת. משכך הנציבות אינה מוסמכת לתבוע ולהיתבע בשם עצמה אלא אך כאורגן של מדינת ישראל. וככזו הנציבות כפופה להנחיות היועץ המשפטי לממשלה ומיוצגת על ידו. בהיותה אורגן של המדינה הנציבות אינה יכולה לתבוע את המדינה או לעתור כנגדה לבג"צ.

מעמדה זה של הנציבות איננו יוצר "חסינות" למדינה מפני הליכים משפטיים לפי החוק שכן, בנוסף למנגנוני האכיפה הפנימיים של המערכת (באמצעות כפיפותה להנחיות היועץ המשפטי לממשלה), המדינה יכולה, בהתאם לחוק, להיתבע על ידי נפגע כמו גם על ידי ארגונים העוסקים בקידום זכויות של אנשים עם מוגבלות.

נוכח האמור לעיל ועל מנת לאפשר לנציבות למלא באופן מיטבי את תפקידיה ולהשיג באופן הטוב ביותר את המטרות עליהן היא מופקדת, יקבעו ההסדרים הבאים:

1. סעיף 19מט לחוק שוויון אנשים עם מוגבלות קובע הסדר לפיו כתב אישום לפי סעי' 19מט לחוק או לפי הוראות הנגישות שבחוק התכנון והבניה, יוגש בידי תובע מקרב עובדי הנציבות שקיבל כתב הסכמה לפי סעי' 12 לחסד"פ, ע"י היועץ המשפטי לממשלה. בהתאם לכך יוסמכו תובעים מקרב עובדי הנציבות. היקף ההסמכה והכללים לפיהם יפעלו עובדי הנציבות שיוסמכו כאמור ייקבעו על ידי היועץ המשפטי לממשלה. במסגרת זו ייקבעו הסדרים באשר לצורך באישור מוקדם להגשת כתבי אישום נגד עובדי מדינה, וכן לקטגוריות אחרות של כתבי אישום שעשויה להיות להם רגישות מיוחדת, כמקובל בתחומים נוספים.

2. הסמכות שהוקנתה לנציבות בסעיף 12 לחוק הינה ליזום הליך בשם מדינת ישראל כמייצגת את האינטרס הציבורי, ולא לייצג את העובד. במסגרת זו תינתן הסמכה לעורכי דין מהנציבות להגיש תובענות אזרחיות על ידי הנציבות בשם מדינת ישראל.
3. תינתן הסמכה לעורכי דין מהנציבות להגשת הליך אזרחי או מינהלי בשם מדינת ישראל על פי סעיפים 19 נג' - נד', למעט נגד המדינה.
4. יקבעו נהלי עבודה מסודרים אשר יבטיחו את מעורבותה של הנציבות בדיונים המתקיימים בפרקליטות בנוגע לתיקים שיש להם השלכה על זכויות אנשים עם מוגבלות. מחלוקות, ככל שיהיו יוכרעו בדרך שבה מוכרעות מחלוקות בין גופים ממשלתיים.
5. יקבעו נהלי עבודה מסודרים על פיהם תפנה הנציבות למשרדי הממשלה ולגופים ציבוריים אחרים אם תסבור שלא מקויימות הוראות החוק ביחס לאנשים עם מוגבלות. יקבע מנגנון ישוב סכסוכים פנימי במקרה של מחלוקת בין הנציבות ובין גוף כאמור.
6. טיוטת נוהלי עבודה כאמור בסעיפים 4 ו-5 תוכן בהקדם על ידי הגב' [REDACTED] ותעבור להתייחסות הנציבות והגורמים האחרים הנוגעים בעניין.